

LIETUVOS KOMUNALININKŲ IR ATLIEKŲ TVARKYTOJŲ ASOCIACIJA LITHUANIAN COMMUNAL SERVICES AND WASTE MANAGEMENT ASSOCIATION

I/k 2383455, Šeimyniškių g. 23, LT-09200, Vilnius, p. info@lkata.lt, <http://www.lkata.lt>

Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijai

2023-07-27 - Nr. 20

Siunčiama: sumin@sumin.lt

Vilnius

IŠVADOS

dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 m. birželio 21 d. nutarimo Nr. 496 „Dėl Lietuvos Respublikos darbo kodekso įgyvendinimo“, pakeitimo“ projekto

I. IŠVADOS PATEIKIMO APLINKYBĖS

1. Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija (toliau – **LR SM**) parengė ir pateikė išvadoms gauti Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 m. birželio 21 d. nutarimo Nr. 496 „Dėl Lietuvos Respublikos darbo kodekso įgyvendinimo“, pakeitimo“ projektą (toliau – **Nutarimo projektas**).
2. LR SM Nutarimo projektu siūlo pakeisti Darbo laiko ir poilsio laiko ypatumų ekonominės veiklos srityse aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 m. birželio 21 d. nutarimu Nr. 496 „Dėl Lietuvos Respublikos darbo kodekso įgyvendinimo“ (toliau – **Aprašas**), nustatant, kad visas išimtis dėl tachografo naudojimo, kurios numatytos 2006 m. kovo 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente ([EB](#)) Nr. 561/2006 dėl tam tikrų su kelių transportu susijusių socialinių teisės aktų suderinimo ir iš dalies keičiantis Tarybos reglamentus ([EEB](#)) Nr. 3821/85 ir ([EB](#)) Nr. 2135/98 bei panaikinantį Reglamentą ([EEB](#)) Nr. 3820/858 būtų galima taikyti Lietuvos Respublikoje. Reglamentas ([EB](#)) Nr. 561/2006 numato dviejų rūšių išimtis: dėl viso Reglamento ([EB](#)) Nr. 561/2006 netaikymo¹ ir dėl Reglamento ([EB](#)) Nr. 561/2006 įtvirtintų vairavimo ir poilsio laikotarpių². Išimties dėl Reglamento ([EB](#)) Nr. 561/2006 įtvirtintų vairavimo ir poilsio laikotarpių gali būti taikomos valstybės narės teritorijoje, jeigu valstybė narė jas įtvirtina ir nustato joms individualias sąlygas³. Minėtos sąlygos Lietuvos Respublikoje nustatytos šiuo metu galiojančiame apraše.
3. LR SM Aprašo pakeitimu siūlo įteisinti nuostatą, kad Reglamento ([EB](#)) Nr. 561/2006 (toliau – **Reglamentas**) 13 straipsnio 1 dalies a-d ir f-r punktuose minėtose transporto priemonėse būtų neprivaloma įrengti tachografą, tačiau laikytis Apraše nustatyto darbo ir poilsio režimo.
4. Lietuvos komunalinių ir atliekų tvarkytojų asociacija (toliau – **LKATA**) išsamiai susipažinusi su Nutarimo projektu ir Aprašu, teikia šias išvadas. Kitoje išvados dalyje LKATA išdėsto argumentus dėl sutikimo Nutarimo projektui patvirtinti.

II. IŠVADOS ARGUMENTAI

5. Europos Parlamento ir Tarybos Reglamento (ES) Nr. 165/2014 „dėl kelių transporto priemonėse naudojamų tachografų“ (toliau – **Reglamentas dėl tachografų naudojimo**) 3 straipsnio 1 dalyje yra nurodyta, kad: „Tachografai sumontuojami ir naudojami valstybėse narėse registruotose keleivinėse ar krovininėse kelių eismo transporto priemonėse, kurioms taikomas Reglamentas (EB) Nr. 561/2006“. To pačio Reglamento dėl tachografų naudojimo

¹ Reglamento (EB) Nr. 561/2006 3 straipsnis.

² Reglamento (EB) Nr. 561/2006 13 straipsnis.

³ Reglamento (EB) Nr. 561/2006 13 straipsnio 1 dalis.

LIETUVOS KOMUNALININKŲ IR ATLIEKŲ TVARKYTOJŲ ASOCIACIJA LITHUANIAN COMMUNAL SERVICES AND WASTE MANAGEMENT ASSOCIATION

Į/k 2383455, Šeimyniškių g. 23, LT-09200, Vilnius, p. info@lkata.lt, <http://www.lkata.lt>

straipsnio 2 dalyje yra nurodyta, kad: „Valstybės narės šio Reglamento gali netaikyti Reglamento (EB) Nr. 561/2006 13 straipsnio 1 ir 3 dalyse minimoms transporto priemonėms.“.

6. Reglamento 13 straipsnio 1 dalies h punkte nustatyta, kad kiekviena valstybė narė savo teritorijoje arba, suinteresuotoms valstybėms sutikus, kitos valstybės narės teritorijoje gali leisti išimtis kai vežama tokiomis transporto priemonėmis - su kanalizacijos sistemų, apsaugos nuo potvynių, vandens, dujų ir elektros priežiūros paslaugomis, kelių priežiūra ir kontrole, buitinių atliekų surinkimu nuo namų ir atliekų šalinimu, telegrafo ir telefono paslaugomis, radijo ir televizijos transliavimo bei radijo ir televizijos siųstuvų ar imtuvų paieška susijusiomis transporto priemonėmis.
7. Atsižvelgiant į aukščiau išdėstytą, buitinių atliekų surinkimui ir šalinimui “nuo durų iki durų” naudojamų transporto priemonių vairuotojams (toliau – KPT), kai vežama keliais jos teritorijoje, gali būti netaikomas Reglamentas dėl Tachografų naudojimo ir Reglamentas vairuotojų darbo laiko apskaitai naudoti tachografus su tachografo registracijos lapais (jeigu tai analoginis tachografas) arba vairuotojo skaitmeninio tachografo kortelės (jeigu tai skaitmeninis tachografas).
8. Aprašo 18.1. punkte yra nurodyta, kad: „*kelių transporto priemonių, išskyrus tas, kurioms pagal reglamento (EB) Nr. 561/2006 3 straipsnį šis reglamentas nėra taikomas, vairuotojų darbo laiko apskaitai turi būti naudojama [...] registravimo įranga – tachografai su tachografo registracijos lapais (jeigu tai analoginis tachografas) arba vairuotojo skaitmeninio tachografo kortele (jeigu tai skaitmeninis tachografas); skaitmeninių tachografų ir vairuotojų kortelių duomenys, perkelti pagal 2010 m. liepos 1 d. Komisijos reglamento (ES) Nr. 581/2010 dėl ilgiausių leistinų laikotarpių, per kuriuos turi būti perkelti susiję duomenys iš transporto priemonių ir vairuotojų kortelių, 1 straipsnio 3 dalį, turi būti teikiami Lietuvos transporto saugos administracijai jos nustatyta tvarka.*
9. Kas reiškia, kad atliekų tvarkymo veiklą vykdančių įmonių, buitinių atliekų surinkimui ir šalinimui naudojančių transporto priemonės (KTP), vairuotojų darbo laiko apskaitai privaloma naudoti Aprašo 18.1. punkte nurodytus tachografus su tachografo registracijos lapais arba vairuotojo skaitmeninio tachografo kortelės.
10. Pažymėtina, kad šis reikalavimas, Lietuvos Respublikos teritorijoje atliekų tvarkymo veiklą vykdančių įmonių atžvilgiu, taikomas ne tiesiogiai įgyvendinant Europos sąjungos teisės aktų reikalavimus, bet Lietuvos Respublika jį taiko savo pasirinkimu ir galėtų jo netaikyti, jei pasinaudotų savo diskrecijos teise t. y. šis reikalavimas, kylantis iš Reglamento dėl tachografų naudojimo, tam tikroms transporto priemonėms, tame tarpe ir toms, kurios naudojamos buitinių atliekų surinkimui ir šalinimui (KTP) galėtų būti ir netaikomas.
11. Taigi, Aprašu taikomo įpareigojimo KTP vairuotojų darbo laiko apskaitai naudoti tachografus su tachografo registracijos lapais arba vairuotojo skaitmeninio tachografo kortelės bendrovės, kurios surenka, veža, apdoroja įvairias atliekas ir teikia kitas komunalines paslaugas (teritorijų priežiūros, gatvių valymo, kelių tiesimo ir kt.) patiria ir ateityje patirs dar didesnes išlaidas, nors tokių išlaidų būtų galima išvengti.
12. Pirmiausia, norime pažymėti, kad vienos iš 13 Lietuvos komunalininkų ir atliekų tvarkytojų asociacijos (toliau - **Asociacija**) bendrovių paskaičiavimu, kuri apytiksliai turi 231 KTP, kuriems būtų reikalinga naudoti tachografo kortelę (201 automobilis turi skaitmeninius tachografus; 30 automobilių turi diskinius, senuosius, tachografus). Taigi, pirmiausia bendrovė turėtų suvienodinti ir naudoti visuose automobiliuose vienodus - skaitmeninius tachografus. Vien tokių 30 automobilių diskinės sistemos keitimas į skaitmeninę (suvienodinimas) sudarytų – 36 000 Eur papildomų išlaidų. Toliau pateikiamos detalizuotos papildomos bendrovės išlaidos, kurios būtų patiriamos, jeigu būtų reikalaujama naudoti tachografus: (i) 11 automobilių, kurie turi nakvynės taškų ir kuriuose turėtų būti nupirkti

LIETUVOS KOMUNALININKŲ IR ATLIEKŲ TVARKYTOJŲ ASOCIACIJA LITHUANIAN COMMUNAL SERVICES AND WASTE MANAGEMENT ASSOCIATION

I/k 2383455, Šeimyniškių g. 23, LT-09200, Vilnius, p. info@lkata.lt, <http://www.lkata.lt>

- tachografų skaitytuvai, bendrovei kainuotų - 6 820 Eur; (ii) kas du metus turėtų būti vykdoma tachografų patikra, kuri kainuotų - 19 635 Eur; (iii) bendrovė turėtų įsigyti *Tachodrive5* programinę įrangą, skirtą kontroliuoti institucijas. Stebėti funkcionalumą, papildomai turintį modulį, skirtą kontroliuojančių institucijų (paskutinio patikrinimo data, tachografo kalibravimo data, įvykiai ir pažeidimai, įregistruoti tachografo, įmonės užraktai, greičio diagrama, manipuliacijos testas), kuri kainuotų - 1 350 Eur, o kas metiniai atnaujinimai tokios įrangos kainuotų - 400 Eur; (iv) bendrovėje turėtų būti priskirti atsakingi asmenys kiekviename padalinyje, kurie atliktų tachografų patikras, tai reiškia, kad bendrovė patirtų papildomas išlaidas už darbuotojų atliekamą papildomą drabą arba turėtų būti sukuriamas papildomas pareigų etatas, kuris atliktų minėtas funkcijas bendrovėje; (v) tachografų gedimų išlaidos, kurių remontas kainuotų nuo 150-350 Eur, arba tachografo keitimas kuris kainuotų apie - 1200 Eur.
13. Toliau yra norima akcentuoti, kad Lietuvos Respublikos teritorijoje atliekų tvarkymo veiklą vykdančių įmonių KTP vairuotojai pravažiuoja ne ilgus atstumus - KTP vairuotojas vidutiniškai per dieną nuvažiuoja 150 km. atstumą, o didžiausias dienos nuvažiuotas atstumas yra ne didesnis nei 250 km. per dieną. Todėl Lietuvos Respublikos teritorijoje KTP vairuotojams netaikant Aprašo pagrindu įpareigojimo darbo ir poilsio laiko apskaitai naudoti tachografus galima optimaliai ir veiksmingai darbo ir poilsio laiką apskaityti pagal transporto ūkio subjekto sudarytą vežimo paslaugų tvarkaraštį ir darbo grafiką (Reglamentas 16 straipsnio 2-3 dalys).
14. Paminėtina ir tai, kad KTP vairuotojų darbo laiko organizavimui yra taikomos reglamentuotos įvairių savivaldybių tvarkos t. y. nuo kada iki kada (pagal įvairių savivaldybių atskiras tvarkas) KTP vairuotojai gali dirbti t. y. paimti šiukšles iš klientų ir jas nuvežti į savivaldybės teritorijoje esantį šiukšlyną, kurių darbo laikas taip pat yra reglamentuotos savivaldybių. Dažnu atveju šiukšlynų darbo laikas būna nuo 7/8 val. ryto iki 17/18 val. vakaro. Atsižvelgiant į specifinę vairuotojo darbo dieną, nėra tikimybės, kad KTP vairuotojas galėtų nepertraukiamai važiuoti ilgą atstumą dėl ko reikėtų juos stebėti su tachografų pagalba.
15. Atkreiptinas dėmesys į tai, kad Apraše nurodyto reikalavimo netaikymas būtų naudingas atliekų tvarkymo veiklą vykdančioms įmonėms, kadangi darbo ir poilsio laiko apskaitą vesti pagal transporto ūkio subjekto sudarytą vežimo paslaugų tvarkaraštį ir darbo grafiką būtų daug efektyviau, paprasčiau ir viešajam interesui, valstybei, gyventojams naudingiau, nes paslaugų (šiukšlių surinkimo) kaina dėl papildomų išlaidų nepadidėtų.
16. Taip pat norima pasidalinti kitų šalių – Latvijos Respublikos gerąją praktiką, kai valstybės narės turėdamos diskrecijos teisę netaiko Reglamento tiek Reglamento dėl tachografų naudojimo nurodytų reikalavimų – taiko išimtį Reglamento 13 straipsnio 1 dalies a, b, c, d, g, h, i, j, k, l, m, n, o, p punktuose nurodytoms transporto priemonėms (toliau – **Išimtis**) (nuoroda: <https://likumi.lv/ta/en/en/id/156704-regulations-regarding-exceptions-when-regulation-ec-no-5612006-of-the-european-parliament-and-of-the-council-of-15-march-2006-on-the-harmonisation-of-certain-social-legislation-relating-to-road-transport-and-amending-council-regulations-eeec-no-382185-and-ec-no-213598-and-repealing-council-regulation-eeec-no-382085-is-not-applied>). Šiame Latvijos Respublikos vidaus dokumente (toliau - **Taisyklės**) yra nurodyta, kad transporto priemonėms, tame tarpe ir transporto priemonėms, kurios naudojamos buitinių atliekų surinkimui ir šalinimui (KTP) galimos išimtys jeigu: (i) KTP vairavimo trukmė neviršija 10 valandų per 24 valandų laikotarpį, atsižvelgiant į norminiuose aktuose nurodytus Kuosius darbo laiko organizavimo reikalavimus; ir (ii) jeigu transporto priemonės vairuotojas nenaudoja tachografo darbo ir poilsio laiko registravimui, KTP vairuotojas registruoja savo ar jos darbo laikas per kalendorinę savaitę ir informacija apie vežimą pagal šių taisyklių priedą. Transporto priemonėje turi būti ataskaita apie einamąją savaitę, kurią transporto priemonės vairuotojas pateikia kontrolės įstaigų pareigūnų prašymu. Savaitės pabaigoje ataskaita įteikiama darbdaviui. Darbdavys patikrina įrašų atitiktį ir minėtą ataskaitą saugo metus nuo jos patvirtinimo.

LIETUVOS KOMUNALININKŲ IR ATLIEKŲ TVARKYTOJŲ ASOCIACIJA **LITHUANIAN COMMUNAL SERVICES AND WASTE MANAGEMENT ASSOCIATION**

I/k 2383455, Šeimyniškių g. 23, LT-09200, Vilnius, p. info@lkata.lt, <http://www.lkata.lt>

---

17. Taigi, pagal Latvijos Respublikos Taisyklės transporto priemonėse užtenka, kad būtų dokumentai (transporto priemonės registracijos liudijimas, vežimo savo sąskaita liudijimas, krovinių lydinčių dokumentai ar kiti dokumentai), kurie patvirtintų vežimo atitiktį atitinkamoms Taisyklėse nurodytoms išimtims.
18. Remiantis tuo, kas išdėstyta, Lietuvos komunalinių ir atliekų tvarkytojų asociacija sutinka su Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos parengtu Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 m. birželio 21 d. nutarimo Nr. 496 „Dėl Lietuvos Respublikos darbo kodekso įgyvendinimo“, pakeitimo“ projektu ir pastabų jo derinimui neturi.
19. Atsižvelgiant į tai kas buvo išdėstyta, prašoma:
  - 19.1. Lietuvos komunalinių ir atliekų tvarkytojų asociaciją įtraukti į Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 m. birželio 21 d. nutarimo Nr. 496 „Dėl Lietuvos Respublikos darbo kodekso įgyvendinimo“, pakeitimo“ projekto derinimo stadiją;
  - 19.2. priimti Lietuvos komunalinių ir atliekų tvarkytojų asociacijos teikiamas išvadas dėl siūlomo Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos parengtu Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 m. birželio 21 d. nutarimo Nr. 496 „Dėl Lietuvos Respublikos darbo kodekso įgyvendinimo“, pakeitimo“ projekto įgyvendinimo.

Lietuvos komunalinių ir atliekų tvarkytojų asociacijos vardu,

Simonas Barsteiga